

Aktuální informace

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Praha 2. 2. 2015

1

Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti v roce 2013

Physicians, dentists and pharmacists 2013

Souhrn

V České republice bylo k 31. 12. 2013 evidováno v Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů celkem 38 776 aktivních lékařů, 7 426 aktivních zubních lékařů a 6 383 aktivních farmaceutů. Z těchto souhrnných údajů představovaly ženy-lékařky 21 133, zubní lékařky 4 851 a farmaceutky 5 308.

Summary

In the Register of Physicians, Dentists and Pharmacists in the Czech Republic there were 38 776 active physicians, 7 426 active dentists and 6 383 active pharmacists as of 31. 12. 2013. Of them 21 133 physicians, 4 851 dentists and 5 308 pharmacists were women.

Tato aktuální informace čerpá data z Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů (dále Registr) k 31. 12. 2013. Údaje se týkají evidenčního počtu zaměstnanců (lékařů, zubních lékařů, farmaceutů) a počtu zaměstnavatelů (lékařů, zubních lékařů, farmaceutů) v úhrnu za zdravotnictví celkem. Zahrnuje tedy všechna zdravotnická zařízení včetně těch, která jsou spravována ostatními centrálními orgány (rezortem obrany, vnitra, spravedlnosti, práce a sociálních věcí) a kde tito pracovníci pracují při poskytování zdravotní péče. Aktuální informace nezahrnuje pracovníky přechodně neaktivní (např. ženy na mateřské dovolené, osoby na rodičovské dovolené apod.), kteří se v Registru také sledují.

Od roku 2004 platí zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů. Údaje o specializované způsobilosti se zpracovávají na základě výše uvedeného zákona. Obory specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů jsou od roku 2011 upraveny Vyhláškou č. 361/2010 Sb.

Řada lékařů, zubních lékařů a farmaceutů současně pracuje ve více oborech. Pro získání údaje o celkovém počtu lékařů - fyzických osob je nutné přidělit každému lékaři hlavní obor činnosti. Ostatní obory, ve kterých lékař pracuje, jsou vedeny jako další. To samé platí pro zubní lékaře i farmaceuty. Pro prezentaci údajů o počtu fyzických osob, se provádí zpracování Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů dvojnásobem:

Podle hlavního oboru činnosti. V tomto zpracování je každý pracovník zařazen vždy pouze jednou, a to podle přiděleného hlavního oboru činnosti, tj. oboru, kde měl daný pracovník nejvyšší úvazek a v případě stejných úvazků obor s vyšší kvalifikací (specializovanou způsobilostí), v ostatních případech obor, který byl uveden jako první.

Podle oborů činnosti. V tomto zpracování je každý pracovník započten tolikrát, do kolika různých oborů v rámci daného třídění určité tabulky patří (každý obor je reprezentován

vždy jedním políčkem tabulky; např. lékař je zde započten tolikrát, v kolika různých oborech pracuje, nejde tedy o čisté počty fyzických osob). Pokud má lékař více pracovních úvazků v rámci jednoho oboru, počítá se v rámci tohoto oboru jako jedna fyzická osoba.

Příklad: V roce 2013 zajišťovalo obor *vnitřní lékařství* 3 999 lékařů, z toho 3 568 lékařů mělo tento obor jako hlavní obor činnosti. Podobně v oboru *všeobecné praktické lékařství* pracovalo 5 446 lékařů, ale hlavní obor činnosti *všeobecné praktické lékařství* mělo pouze 5 329 lékařů.

Celkový přehled o počtu lékařů, kteří zajišťují daný obor (z toho v hlavním oboru činnosti) podává tabulka č. 1.1 v příloze této aktuální informace. Totéž platí i pro zubní lékaře (tabulka č. 1.2) a farmaceuty (tabulka č. 1.3).

Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti podle hlavního oboru činnosti

Lékaři

Koncem roku 2013 pracovalo v České republice celkem 38 776 lékařů. Ženy-lékařky se na tomto počtu podílely 54,5 % a jejich počet dosáhl 21 133 osob. V porovnání s rokem 2012 se počet lékařů zvýšil o 0,4 %, tj. nárůst celkem o 152 osob (počet lékařů-mužů se zvýšil o 25 osob, počet lékařek o 127). Z celkového počtu lékařů pracujících ve zdravotnictví celkem působilo ve zdravotnických zařízeních ostatních centrálních orgánů 3,1 % lékařů. Tento podíl se během posledních let nemění. V roce 2013 v ČR připadalo 36,9 lékařů na 10 000 obyvatel a naopak v přepočtu na 1 lékaře 271 obyvatel.

V pořadí nejpočetněji zastoupených hlavních oborů činnosti nedochází dlouhodobě k výrazným změnám. V oboru všeobecné praktické lékařství (dříve praktické lékařství pro dospělé) pracovalo 5 329 lékařů, v oboru vnitřní lékařství (dříve interní lékařství) 3 568 lékařů, v oboru chirurgie 2 552 lékařů, v oboru gynekologie a porodnictví 2 512 lékařů a v oboru praktické lékařství pro děti a dorost 2 042 lékařů. Celkem v těchto vyjmenovaných oborech pracovalo v roce 2013 celkem 41 % všech aktivních lékařů. Lékaři-muži si výraznou převahu zachovávají v chirurgických oborech a urologii, naopak ženy-lékařky výrazně převažují v oborech praktické lékařství pro děti a dorost a v dermatovenerologii.

Průměrný věk „aktivních“ lékařů v roce 2013 činil u mužů 49,3 let, u žen 47,8 let a v úhrnu za muže a ženy 48,4 let. V posledních letech se průměrný věk lékařů každoročně zvyšuje. Například u lékařů s hlavním oborem činnosti všeobecné praktické lékařství činil u mužů 55,4 let, u žen 53,6 let a za obě pohlaví celkem 54,3 let. Stejně u lékařů s hlavním oborem činnosti praktické lékařství pro děti a dorost činil průměrný věk u mužů 55,8, u žen se zvýšil na 56,4 a celkem za obě pohlaví na 56,3 let. Na celkovém počtu lékařů se lékaři starší 50 let podíleli téměř 48 %. Konkrétně lékaři ve věku 50 až 59 let 25,3 %, lékaři ve věku 60 let a více 22,7 %.

Průměrný věk lékařů (za vybrané nejčetnější hlavní obory činnosti) je uveden v příloze v tabulce č. 4.

Celkový počet dosažených specializovaných způsobilostí lékařů ke konci roku 2013 činil 38 499. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo celkem 24 482 lékařů, tj. 63 % lékařů, specializaci v jiném oboru 6 150 lékařů (16 %). V roce 2013 mělo vydaný specializační index 4 863 lékařů a 3 281 lékařů bylo bez specializace.

Zubní lékaři

V České republice koncem roku 2013 pracovalo 7 426 zubních lékařů. Počet zubních lékařů se snížil proti roku 2012 o 35 osob, tj. 0,5 %. Z celkového počtu zubních lékařů bylo 2 575 mužů a 4 851 žen. Zubní lékařky tak tvořily v roce 2013 přibližně 2/3 všech zubních lékařů. Z celkového počtu zubních lékařů mělo hlavní obor činnosti zubní lékařství 95 %

„aktivních“ zubních lékařů. Na 10 000 obyvatel připadalo 7,1 zubních lékařů a naopak na 1 zubního lékaře 1 416 obyvatel. Průměrný věk zubních lékařů se v roce 2013 mírně zvýšil proti roku 2012. U mužů na 49,9 let, (49,5 v roce 2012) u žen na 50,6 let (50,3 let), v úhrnu pak na 50,3 let (50,0 let). Celkový podíl za věkové skupiny 50–54 a 55–59 let koncem roku 2013 představoval 27 %. Podíl zubních lékařů ve věku 60 a více let se zvýšil z 26 % v roce 2012 na 31 % v roce 2013. Věková pyramida je u zubních lékařů nejnepříznivější - viz graf.

Ke konci sledovaného roku činil celkový počet dosažených odborných a specializovaných způsobilostí zubních lékařů 7 930. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo 7 300 zubních lékařů, tj. 98,3 %, specializaci v jiném oboru 126 zubních lékařů.

Farmaceuti

Počet farmaceutů v evidenčním počtu koncem roku 2013 dosáhl 6 383 osob. Mužů bylo 1 075 a žen 5 308, tj. ženy představovaly 83 %. Průměrný věk farmaceutů v roce 2013 se nepatrně zvýšil a dosáhl v úhrnu 43,1 let - u mužů 44,2 let a u žen 42,8 let. V oboru veřejné lékárenství (dříve lékárenství) pracovalo 95 % farmaceutů.

Celkový počet dosažených specializovaných způsobilostí farmaceutů ke konci roku 2013 činil 4 760. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo celkem 4 093 farmaceutů, tj. 64 %, specializaci v jiném oboru 378 farmaceutů. Specializační index byl v roce 2013 vydán 608 farmaceutům, bez specializace působilo 1 304 farmaceutů.

Zpracovala: Ing. Eliška Mašková

1.1 Lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2013

Obor činnosti	Počet lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
vnitřní lékařství	3 999	1 623	1 945	3 568
kardiologie	984	595	291	886
revmatologie	198	57	114	171
diabetologie a endokrinologie	556	131	332	463
gastroenterologie	458	226	183	409
klinická farmakologie	26	14	11	25
geriatrie	508	162	280	442
infekční lékařství	251	86	151	237
alergologie a klinická imunologie	471	117	312	429
pneumologie a ftizeologie	664	246	394	640
neurologie	1 612	582	986	1 568
psychiatrie	1 524	520	965	1 485
sexuologie	26	13	9	22
pracovní lékařství	137	38	87	125
dětské lékařství	1 217	290	795	1 085
gynekologie a porodnictví	2 569	1 364	1 148	2 512
neonatologie	218	63	144	207
chirurgie	2 703	2 102	450	2 552
neurochirurgie	206	177	25	202
plastická chirurgie	191	116	55	171
kardiochirurgie	178	153	20	173
traumatologie	204	183	10	193
anesteziologie a intenzivní medicína	2 036	992	948	1 940
ortopedie	1 209	1 069	89	1 158
urologie	698	562	124	686
otorinolaryngologie	1 005	452	538	990
foniatrie	50	14	29	43
oftalmologie	1 304	329	968	1 297
dermatovenerologie	859	131	714	845
klinická onkologie	328	133	171	304
radiační onkologie	305	118	175	293
dorostové lékařství	7	-	4	4
tělovýchovné lékařství	65	23	13	36
lékařská genetika	128	30	80	110
klinická osteologie	15	4	5	9
posudkové lékařství	537	138	298	436
všeobecné praktické lékařství	5 446	2 005	3 324	5 329

Obor činnosti	Počet lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
praktické lékařství pro děti a dorost	2 100	276	1 766	2 042
perinatologie	3	2	-	2
nefrologie	223	85	108	193
klinická biochemie	278	90	137	227
hematologie a transfúzní lékařství	570	175	351	526
radiologie a zobrazovací metody	1 489	624	839	1 463
ortopedická protetika	19	13	-	13
cévní chirurgie	75	57	8	65
rehabilitační a fyzikální medicína	1 107	376	650	1 026
nukleární medicína	148	71	73	144
patologie	440	212	214	426
soudní lékařství	85	56	29	85
hygiena a epidemiologie	50	11	33	44
hygiena obecná a komunální	26	8	14	22
hygiena výživy a předmětů běžného užívání	6	2	2	4
hygiena dětí a dorostu	1	-	1	1
epidemiologie	34	17	13	30
lékařská mikrobiologie	281	68	202	270
popáleninová medicína	49	19	22	41
urgentní medicína	886	432	232	664
ostatní	599	191	252	443
celkem	x	17 643	21 133	38 776

1.2. Zubní lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2013

Obor činnosti	Počet zubních lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet zubních lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
zubní lékařství	7 101	2 428	4 628	7 056
ortodoncie	271	71	183	254
orální a maxilofaciální chirurgie	120	72	29	101
ostatní	17	4	11	15
celkem	x	2 575	4 851	7 426

1.3. Farmaceuti podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2013

Celkem	Počet farmaceutů pracujících v oboru celkem	z toho počet farmaceutů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
farmaceutická technologie	19	3	16	19
klinická farmacie	34	7	24	31
laboratorní a vyšetřovací metody ve zdravotnictví	32	7	24	31
nemocniční lékárenství	278	51	216	267
radiofarmaka	14	8	6	14
veřejné lékárenství	6 026	995	5 014	6 009
ostatní	15	4	8	12
celkem	x	1 075	5 308	6 383

Ležatý křížek (x) - značí, že zápis není možný z logických důvodů

2. Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti k 31. 12. 2012 a 2013 (hlavní obor činnosti)

Ukazatel	Muži		Ženy		Celkem	
	k 31. 12.					
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
lékaři	17 618	17 643	21 006	21 133	38 624	38 776
zubní lékaři	2 588	2 575	4 873	4 851	7 461	7 426
farmaceuti	1 077	1 075	5 250	5 308	6 327	6 383

3. Průměrný věk lékařů, zubních lékařů a farmaceutů v roce 2013 (hlavní obor činnosti)

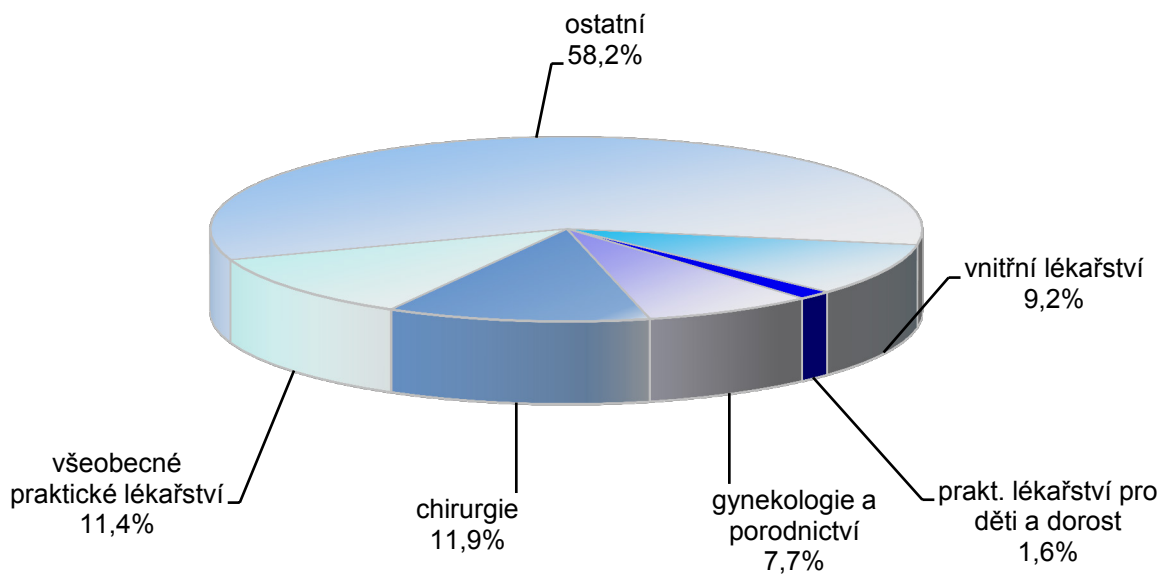
Ukazatel	Muži	Ženy	Celkem
lékaři	49,3	47,8	48,4
zubní lékaři	49,9	50,6	50,3
lékaři + zubní lékaři	49,3	48,3	48,7
farmaceuti	44,2	42,8	43,1

4. Počet lékařů a průměrný věk lékařů podle nejčtenějších hlavních oborů činnosti v roce 2013

Hlavní obor činnosti	Muži		Ženy		Celkem	
	absolutně	prům. věk	absolutně	prům. věk	absolutně	prům. věk
všeobecné praktické lékařství	2 005	55,4	3 324	53,6	5 329	54,3
vnitřní lékařství	1 623	47,3	1 945	42,0	3 568	44,4
chirurgie	2 102	48,7	450	42,1	2 552	47,6
gynekologie a porodnictví	1 364	51,7	1 148	45,0	2 512	48,7
praktické lékařství pro děti a dorost	276	55,8	1 766	56,4	2 042	56,3
anesteziologie a intenzivní medicína	992	43,0	948	41,3	1 940	42,2
neurologie	582	46,8	986	45,2	1 568	45,8
psychiatrie	520	48,6	965	46,4	1 485	47,2
radiologie a zobrazovací metody	624	47,6	839	45,7	1 463	46,5
oftalmologie	329	47,3	968	47,9	1 297	47,8
dětské lékařství	290	47,5	795	40,5	1 085	42,4

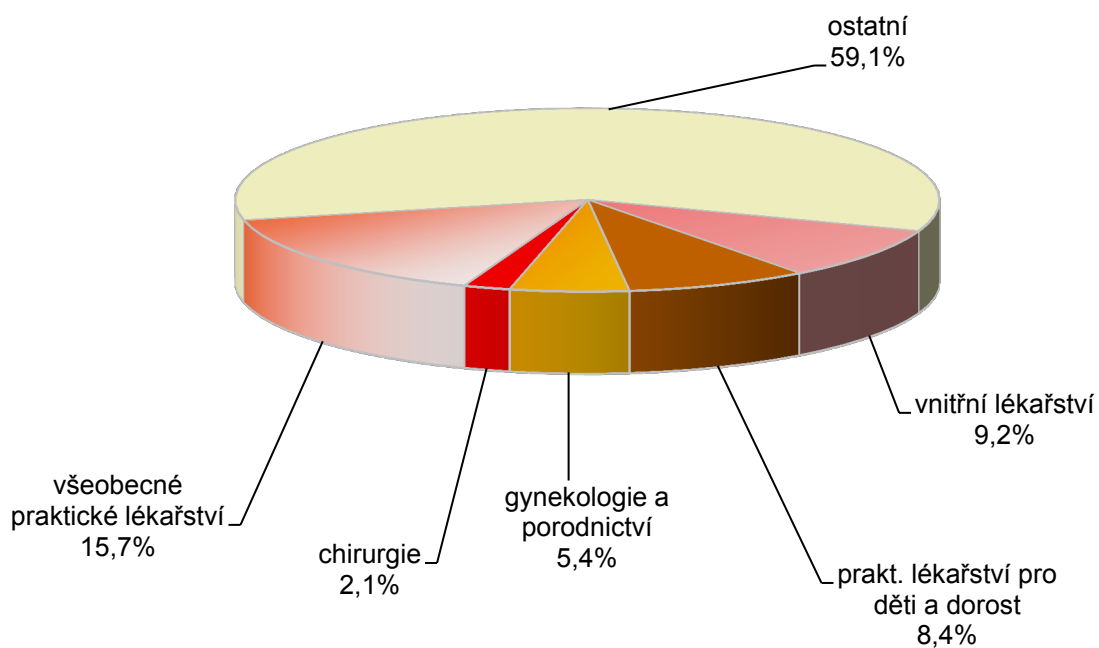
Struktura lékařů podle hlavního oboru činnosti k 31. 12. 2013

muži

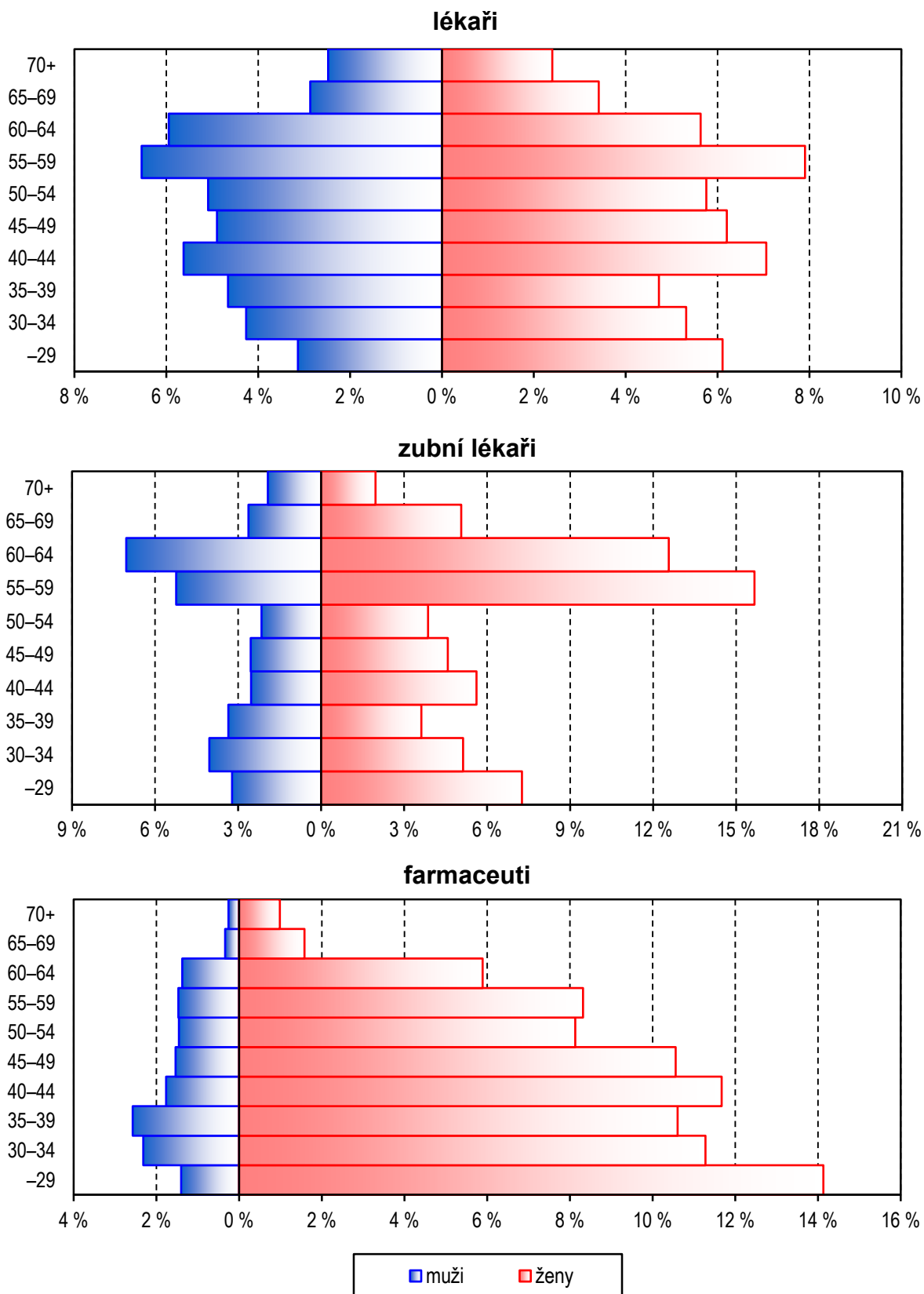
Struktura lékařů podle hlavního oboru činnosti k 31. 12. 2013

ženy

Věková struktura lékařů, zubních lékařů a farmaceutů k 31. 12. 2013

Pozn.: Evidenční počet lékařů (zubních lékařů, farmaceutů) a lékařů (zubní lékaři, farmaceuti) zaměstnavatelé; % vyjadřuje podíl daného pohlaví v dané věkové skupině na celkovém počtu lékařů (zubních lékařů, farmaceutů)